

ZAHRANIČNÉ BISKUPSKÉ KONFERENCIE

COMECE a OCIPE

Europe Infos

N. 128/2010, Brusel, Belgicko

Pamätný 9. máj 2010: V úvode článku sa analyzuje ekonomická situácia Grécka, zároveň s upozornením na problémové ekonomiky ďalších krajín. Nosnou témou príspevku sú závery stretnutia ministrov financií týkajúce sa finančnej pomoci Grécku. Ako z nich vyplýva, rozhodnutím pre obrovský balík pomoci nadobúda EÚ jasne federálny charakter. Táto pomoc je službou solidarity. Solidárna spoločnosť však nemá trvácnosť bez zodpovedného a spoľahlivého konania jej členov. Problémy spoločnosti vidí autor i v tom, že samotní poslanci sú volenými zástupcami generácie, ktorej zmyslom je uspokojovanie materiálnych potrieb a snaha viac oddychovať a menej pracovať. O tom, že práca dáva životu naplnenie a zmysel, a tiež, že Cirkev môže byť v tejto oblasti prínosom, sa viac dočítate v uvedenom príspevku.

Náboženská sloboda a vonkajšie vzťahy EÚ – 26. apríla sa rozhodlo o štruktúre Európskej služby pre vonkajšiu činnosť (EEAS). Ku konečnej podobe sa ešte vyjadri európsky parlament. V rovnakom časovom horizonte vzišlo z valného zhromaždenia COMECE memorandum „*Náboženská sloboda, základ politiky v oblasti ľudských práv vo vonkajších vzťahoch EÚ*“. Europe Infos prináša informácie o význame memoranda, jeho príprave a obsahu.

Posilnená spolupráca v oblasti rozvodov – Obyvatelia EÚ sa stretávajú s komplikáciami v súvislosti so sťahovaním sa, zmenou práce, či rodinného stavu v rámci eurozóny. Európska komisia eviduje ako medzinárodné zväzky také páry, ktoré pochádzajú z rôznych krajín, prip. žijú v rozličných krajinách, alebo páry, ktoré spoločne žijú v inej krajine, než vo svojej vlasti. V r. 2006 predložila EK návrh na posilnenie spolupráce ohľadom problematiky manželstva a rodiny v oblasti medzinárodného rozvodu či odluky. Na návrh reagovalo 9 členských krajín EÚ. Cieľom samotného návrhu je zabezpečiť právnu istotu párom, ktoré sa chcú nechať rozviesť alebo žiť v odluke. Viac o návrhu, ako aj o podmienkach jeho presadenia v rámci EÚ, sa možno dočítať v uvedenom článku.

Bdelá kóma: východisko pre pochopenie ľudskej prirodzenosti. Prípady eutanázie Terri Schiavovej a Eluany Englarovej vzbudili v nedávnej minulosti pozornosť médií i celej spoločnosti. Akým stavom je „bdelá kóma“ a čo znamená byť takýmto pacientom? Predkladaný príspevok prináša i výsledky prác a stanoviská bioetickej komisie pri COMECE, ktorá sa touto problematikou najnovšie zaoberá. Neopomína ani otázku testamentu, či želania pacienta. -lh-

Generálny sekretariát Konferencie biskupov Francúzska

Zasvätený život : body na teologickú reflexiu dneška

Documents Episcopat N. 5/2010

Po stáročia sa spôsob života mužov a žien, ktorí sa rozhodli nasledovať Krista, chápal a uskutočňoval rôzne: v inštitútoch zasväteného života, v mníšskom alebo apoštolskom rehoľnom živote, v rámci kláštornej komunity alebo sekulárneho inštitútu, v živote pustovníkov či zasvätených panien. V 5. čísle *Documents Episcopat* profesorka teológie na jezuitskej fakulte v Paríži, sr. Sylvia Robertová, podrobne skúma používanie termínu „zasvätený život“ v dejinách, v teológii i v nedávnych cirkevných dokumentoch. Autorka skúma pojem

„zasvätený život“ aj z hľadiska toho, ako sa uskutočňuje v rámci nových komunit, ktoré majú často štatút združenia veriacich a nie inštitútov zasväteného života. V druhej časti sa venuje aj ďalším spôsobom nasledovania Krista, zvlášť vo sviatosti manželstva, čo umožňuje lepšie pochopiť, že „zasvätený život“ ako „inštitucionálna“ forma je jedným z viacerých spôsobov ako žiť „nasledovníctvo“ Krista, no zároveň je spôsobom, ktorý má Cirkev prijímať ako milosť navštívenia a podobenstvo o Božom kráľovstve. -ms-

Konferencia biskupov Talianska

Notiziario CEI

N. 3/2010

Spravodajca č. 3/2010 publikuje nasledovné posolstvá a dokumenty: Posolstvo Predsedníctva Konferencie biskupov Talianska (CEI) k 86. dňu Katolíckej univerzity Sacro Cuore, ktorý sa slávil v Taliansku 18. apríla 2010; list spoločenstvám, presbyterom a katechétom *Ohlasovanie a katechéza pre kresťanský život*; záverečné komuniké zo zasadania Stálej rady CEI (Rím 22. – 25. marec 2010); vyúčtovanie finančných príspevkov za rok 2008 pre Centrálny inštitút na zabezpečenie kléru a CEI; menovania.

V posolstve CEI ku dňu Katolíckej univerzity pod názvom *Láska a pravda vo vedeckom a výchovnom úsilí na univerzite* talianski biskupi zdôrazňujú, že rýchle a hlboké zmeny našej doby potvrdzujú aktuálnosť diela otca Agostina Gemelliho (zakladateľ KU – pozn. prekl.). Toto dielo, vyznačujúce sa od začiatku znakom kreativity, bolo možné realizovať len s opravdivou podporou cirkevných spoločenstiev v Taliansku. Práve toto cirkevné zakorenenie predstavuje jeden z charakteristických a podstatných znakov Katolíckej univerzity Sacro Cuore. V súvislosti s poslaním univerzity biskupi pripomínajú slová Svätého Otca Benedikta XVI.: „Je potrebné nanovo objaviť myšlienku uceleného vzdelávania založeného na súlade poznania zakoreneného v pravde. Pomôže nám to postaviť sa v súčasnej spoločnosti zoči-voči evidentnej tendencii trieštenia poznania. Mohutný rozvoj v informačnej a technologickej oblasti nesie so sebou pokušenia oddeliť rozum od hľadania pravdy. Rozum, ak je zbavený základnej ľudskej orientácie na pravdu, začína strácať smer, chradne, a to buď pod zámkou skromnosti, spokojný s tým, čo je len čiastočné alebo dočasné, alebo pod zámkou istoty, s ktorou trvajú na kapitulácii pred požiadavkami pravdy tí, ktorí pripisujú rovnakú hodnotu praktický všetkému bez rozdielu. Z toho vyplývajúci relativizmus spôsobuje beznádejnú kamufláž, za ktorou sa môže skrývať nová hrozba pre autonómiu akademických inštitúcií“ (Benedikt XVI., *Prihovor k zástupcom českého akademického života*, Praha, 27. septembra 2009). Biskupi na záver posolstva pozývajú miestne cirkvi v Taliansku, aby si náležite uctili tento deň, ktorý je vzácnou príležitosťou na senzibilizáciu ich spoločenstiev na úlohy a konkrétne potreby tejto akademicko-nej inštitúcie jedinečnej hodnoty.

Biskupská komisia CEI pre náuku viery, ohlasovanie a katechézu publikovala list *Ohlasovanie a katechéza pre kresťanský život*, ktorého cieľom je znovu upriamiť pozornosť všetkých zodpovedných v rámci cirkevných spoločenstiev na hlavné línie *Rámcového dokumentu Obnova katechézy* (2. február 1970). Ako sa v liste uvádza, *Rámcový dokument (RD)* znamenal historický a prelomový moment pre katolícku vieru talianskeho ľudu a priniesol pozitívne výsledky v pastorácii. V neposlednom rade sa tu zdôrazňujú aj výzvy súčasnosti, ktoré je treba vziať do úvahy pri evanjelizácii a katechéze, ako aj nové potreby,

na ktoré treba odpovedať v kontexte Cirkvi v Taliansku.

List má tri časti. Prvá časť zhŕňa základné témy *Rámcového dokumentu*: 1) Trvalá hodnota *RD*, ktorý vychádza z koncilových konštitúcií Druhého vatikánskeho koncilu, 2) Obsahy viery – obnovený pohľad na Zjavenie; cieľom katechézy nie je len odovzdávať obsahy viery, ale aj formovať „mentalitu viery“ v spojení viery a života; 3) Obnovený pohľad na Cirkev, v ktorej ako v materskom lone prebieha kresťanská iniciácia, 4) Zdroje katechézy (Sväté písmo, tradícia, liturgia, dielo stvorenia). Ako biskupi uvádzajú, *RD* dal na prvé miesto evanjelizáciu a podnietil vypracovanie nových katechizmov kresťanského života.

V druhej časti biskupi poukazujú na aktuálnu situáciu Cirkvi v Taliansku v spoločenskom a náboženskom kontexte, poznačenom procesom sekularizácie a rôznymi kultúrnymi vplyvmi: racionalizmom, ktorý absolutizuje rozum; scientizmom, podľa ktorého má zmysel hovoriť len o tom, čo sa dá vedecky overiť; relativizmom, ktorý radikalizuje individuálnu slobodu a bezpodmienečnú autonómiu človeka, odmietajúc každý etický imperatív na potvrdenie pravdy; konzumným materializmom, ktorý dáva do popredia materiálny blahobyť.

V tomto kultúrnom kontexte sa šíri náboženská ľahostajnosť, irelevantný vzťah k viere, subjektivismus (mnohí kresťania si podľa svojej ľubovôle vyberajú obsahy viery a kresťanskej morálky), čo vedie k relativizácii príslušnosti k Cirkvi a k prežívaniu náboženskej skúsenosti v individualistickej forme. V dôsledku týchto javov je náboženstvo vytláčané do súkromnej sféry, s následnou relativizáciou historických a doktrínálnych obsahov kresťanského posolstva a z nich vychádzajúcich modelov správania sa.

Tretia časť poukazuje na nové pastoračné potreby, a to predovšetkým na potrebu misionárskeho obratu v pastoračnej činnosti, hlavne v prvotnom ohlasovaní; ďalej na potrebu umiestniť katechézu do vnútra kresťanského spoločenstva ako takého. Centrom pastorácie má byť ľudská osoba; zodpovednosť celého cirkevného spoločenstva za proces katechizácie. Prioritou má byť katechéza dospelých a mládeže; rôzne formy kresťanskej iniciácie – zvyčajná, katechumenátna itinerárium, rodinné katechézy, programy hnutí či združení; aktualizácia biblického posolstva cez vhodné formy exegézy pre lepšiu interpretáciu tohto posolstva; naučiť sa čítať „znamená čias“ s cieľom priniesť biblické posolstvo do udalostí a kultúrnych vzorov dneška; oceniť vzťah medzi vierou a vedou, posilňovať „mentalitu viery“. Na záver biskupi zdôrazňujú Kristovu požiadavku, aby spoločenstvá i jednotliví kresťania svedčili o Božej láske k človeku, o tom, že Boh je na strane človeka, je jeho priateľom a spojencom. -sg-

Rada Európskych biskupských konferencií (CCEE)

LITTERAE COMMUNIONIS EPISCOPORUM EUROPAE

N. 3/2010

V najnovšom čísle časopisu *Litterae Communio-* nis sa v úvode čitateľom prihovára dp. Duarte da Cunha, generálny sekretár CCEE, a predstavuje hlavné poslanie tejto medzinárodnej organizácie: byť platformou pre stretnutia biskupov, napomáhať vzájomnú spoluprácu a zdieľanie skúseností pre účinnejšie vytváranie spoločenstva a pastoráciu. CCEE sa aktuálne zaoberá týmito otázkami: ekumenizmus, migrácia, univerzitná pastorácia, spolupráca diecéz a biskupských konferencií Afriky a Európy, ochrana stvorenstva (1. – 5. septembra 2010 sa uskutoční púť z Ostrihomu cez Bratislavu do Mariazellu na tému „*Ak chceš napomáhať pokoj, ochraňuj stvorenstvo*“), stretnutie predsedov biskupských konferencií v Záhrebe (30. 9. – 3. 10. 2010) na tému „*Demografia a rodina*“, spolupráca hovorcov bisk. konf. (16. – 19. júna 2010 sa na pozvanie KBS uskutočnilo stretnutie v Bratislave a Nitre), spolupráca s COMECE a ďalšími medzinárodnými cirkevnými organizáciami.

V druhej časti prinášajú *Litterae* stručné správy o dianí a prehľad najnovších dokumentov biskupských konferencií Európy z jednotlivých tematických oblastí.

KATECHÉZA – LITURGIA – PASTORÁCIA

BK Belgicka vydala v rámci Roka venovaného Vyznaniu viery, dokument určený veriacim: *Credo – prekážky a podpora* (www.catho.be).

BK Bieloruska – Svätá stolica schválila prvé vydanie liturgických kníh: (Obrad pomazania chorých a Obrad manželstva) v bieloruštine.

BK Talianska – 2. marca 2010 bolo publikované *Vademecum pastorácie v katolíckych farnostiach vzhľadom na východných nekatolíckych kresťanov*, ktorí predstavujú v Taliansku druhú najväčšiu náboženskú komunitu.

BK Nemecka vydala dokument *Slávenie sv. omše (Dossier 77)*, ďalej *Cena za katolícku literatúru pre deti a mládež (Dossier 239)*. V edícii „Nemeckí biskupi“ vyšiel dokument *Povolani k spoločnej službe – o spolupráci kňazov, diaconov a laikov pri slávení liturgie* (č. 62). Bol publikovaný aj dokument *Povolani ku caritas* (č. 91).

BK Portugalska vydala pastiersky list pod názvom *Ako som ja urobil vám, tak robte aj vy* – o misijnom obraze Cirkvi v Portugalsku

MEDZINÁBOŽENSKÝ DIALÓG

BK Anglicka – dokument „*Stretnúť Boha v priateľovi a cudzincovi*“ – usmernenie biskupov ohľadom dialógu s inými náboženstvami.

BK Švajčiarska – Pracovná skupina „Ázijské a africké náboženstvá“ zostavila dokument *Pastoračný sprievodca hinduizmu*.

POSVÄTNÝ STAV/ZASVÄTENÝ ŽIVOT

BK Rakúska publikovala *Usmernenia o trvalom diakonáte v Rakúsku a Usmernenia pre formáciu a aktualizáciu trvalého diakonátu v Rakúsku*.

BK Rumunska vydala knihu *Prečo som kňazom*, ktorú tvoria otvorené výpovede 11 mladých katolíckych kňazov o ich kňazskom živote a svedectvá štyroch biskupov, ktorí odkrývajú niektoré doteraz neznáme aspekty svojho povolania a služby.

BK Ukrajiny (byzantský obrad) publikovala *Pastiersky list* (1. januára 2010) kard. Lubomyra Husara na začiatok Roka kresťanského povolania venovaného zasvätenému životu. Cieľom je upriamiť pozornosť na Bohu zasvätený život ako na dar Boha pre jeho ľud, publikovala tiež pastiersky list zvlášť venovaný zasvätenému životu.

SOCIÁLNA A POLITICKÁ SITUÁCIA, VOĽBY, EURÓPA, SPRAVODLIVOSŤ A POKOJ

BK Albánska – Výzva biskupov ohľadom politicko-sociálnej situácie v Albánsku, ktorá sa neustále zhoršuje; biskupi vyzývajú politikov, aby hľadali a uprednostňovali všeobecné dobro pred straníckymi a osobnými záujmami.

BK Anglicka – Biskupi publikovali dokument (pred voľbami v máji 2010): *Vybrať si spoločné dobro*, v ktorom poukázali na niektoré hlavné princípy a hodnoty, ktoré sú základom pre budovanie spravodlivej a občianskej spoločnosti, vychádzajúc zo sociálnej nauky Cirkvi.

BK Chorvátska – Vyhlásenie (16. 2. 2010) Komisie *Iustitia et pax* bisk. konferencií Chorvátska, Bosny a Hercegoviny v súvislosti s diskusiou v chorvátskom parlamente o návrhu zákona o trvalom pobyte a bydlisku. Komisia *Iustitia et pax* ďalej predstavila vyhlásenie „*Kríza a pokrok modernej spoločnosti*“, v ktorom tvrdí, že zdrojom súčasnej ekonomickej krízy je morálna kríza a vyzýva k striedejšiemu štýlu života.

Biskupi ďalej predstavili *List o Európe* (22. marca) podporujúci prístupové rokovania Chorvátska o vstupe do Európskej únie; v dokumente zdôrazňujú, že pôvodná idea zjednotenej Európy sa zakladala na „spoločnom kresťanskom dedičstve“. Biskupi tiež zdôrazňujú niektoré hodnoty, ktorých sa nemožno zrieknuť, ako napr. manželstvo medzi mužom a ženou, rešpektovanie voľnej nedele, či zachovanie kresťanských symbolov vo verejnom živote.

BK Írska vydala brožúru *Prečo má manželstvo význam*, v ktorej vyjadrujú svoje obavy ohľadom návrhu civilných partnerských zväzkov, ktorý sa prerokovával v írskom parlamente. Dokument zdôrazňuje význam rodiny ako prvotnej a základnej bunky spoločnosti, ktorá si preto zasluhuje osobitnú ochranu zo strany štátu. (2. júla 2010 horná i dolná snemovňa írského parlamentu schválila registr. partnerstvá osôb rovnakého pohlavia – pozn. prekl.)

BK Talianska publikovala dokument *Talianška cirkev a juh: Smerom k solidárnej krajine* (24. 2.), pri príležitosti 20. výročia dokumentu *Rozvoj v solidarite: Talianška cirkev a juh*. Biskupi sa zamýšľajú nad solidaritou v krajine, s osobitným zreteľom na taliansky juh a jeho pretrvávajúce problémy (podrobnejšie informácie o dokumente vid'. *Notitiae Ecclesiales* č. 5/2010, s. 3.)

PRO LIFE

BK Rakúska publikovala *Pastiersky list rakúskych biskupov k „Týždňu pre život“*.

BK Bieloruska vydala pastiersky list pod názvom *Ochrana života*.

BK Luxemburska – v súvislosti s pripravovanou novelizáciou zákona o potrate v Luxembursku (napr. okrem medicínskych dôvodov na umelé ukončenie tehotenstva je možné uviesť aj sociálne dôvody) vydal arcibiskup Fernand Franck vyhlásenie (1. februára 2010), v ktorom predstavil pohľad Cirkvi na „ochranu a úctu k ľudskému životu pred narodením“.

V ďalšej časti *Litterae* publikujú dokumenty jednotlivých bisk. konferencií o zneužívaní maloletých (podrobnejšie sa k téme vrátíme v nasledujúcom vydaní *NC*); informácie o konferencii Európskeho parlamentu na ochranu voľnej nedele (24. 3. 2010); správy z COMECE a Rady Európy; informáciu o duchovných cvičeniach, ktoré organizuje Pápežská rada *Cor Unum* pre biskupov z Európy, zodpovedných za diakoniu Cirkvi a pre riaditeľov charít a iných katolíckych charitatívnych organizácií – Czestochowa, 29. 11. – 3. 12. 2010). Predstavujú tiež ikonu svätých patrónov Európy (sv. Terézie Benedikty z Kríža, sv. Kataríny Sienskej, sv. Brigity, sv. Benedikta, sv. Cyrila a sv. Metoda, ktorej autorom je ikonograf Ferenc Janka, maďarský gréckokatolícky kňaz, podsekretár CCEE.

LITTERAE č. 3/2010 sú v elektronickej forme prístupné aj na:

<http://www.ccee.ch/ressourcen/download/20100513152734.pdf>

-sg-

Generálny sekretariát Konferencie biskupov Francúzska

Diecézni kňazi dnes a zajtra

Documents Episcopat N. 7/2010

Rok kňazov, ktorý sa práve skončil, bol príležitosťou na viaceré reflexie a diskusie o kňazskej službe. Aktuálne číslo *Documents Episcopat* prináša úvahy Mons. G. Soubriera, emeritného biskupa z Nantes, o úrade kňaza, ktoré v úvode vychádzajú z dokumentov *Presbyterorum ordinis a Pastores dabo vobis* a nadväzujú na podobnú tému uverejnenú v *Documents Episcopat* N. 4-5/1999. V ich druhej časti zameriava autor svoju pozornosť na aktuálne problémy, vynárajúce sa v konkrétnych podmienkach, v ktorých dnes kňazi vykonávajú

svoju službu. Hoci sa sústreďuje predovšetkým na službu diecéznych kňazov v dynamickej prítomnosti partikulárnej cirkvi, do ktorej sú inkardinovaní, pripomína im tiež potrebu otvorenosti voči univerzálnej cirkvi a svetu. Na obsiahnutie čo najúplnejšieho obrazu kňaza berie do úvahy rôzne vzťahy, v ktorých sa kňaz môže nachádzať, či už v rámci jeho zaradenia do konkrétnej diecézy, prípadného štúdia alebo príslušnosti k hnutiu *fidei donum*, či ako člen rehoľnej kongregácie, inštitútu alebo novej komunity. -ms-

Ak máte záujem o celé znenie textov obráťte sa na Mgr. Ľubicu Hricovú, adresa: hricova@kbs.sk

Informačný list zhotovili: ThLic. Anton Ziolkovský, PhD., preklady: Ing. Mgr. Mária Spišiaková, Mgr. Ľubica Hricová, Mgr. Stanislav Gábor, redakčná úprava: Mgr. Danka Jacečková, grafika: Jolana Šinajová